

უბედურება

სურათი ერთ მოქმედებად

მოქმედი პირნი

მ ა ი ა
ტ უ ფ ი ა
ნ ა ტ ა ლ ი ა
პ ა ვ ლ ი ა
ა მ ი რ ა ნ ა
ლ ო მ ი ნ ა
ვ ა ს ი ლ ა
რ ო მ ა ნ ო ზ ა
ს ე რ ა ფ ი ო ნ ი
ს ე ფ ე
ი ლ ი ა
ნ ი კ ო
პ ა ტ ა რ ა ბ ი ჭ ი
ანტონა
გ ლ ე ხ ე ბ ი : მამაკაცები და დედაკაცება

მ ო ქ მ ე დ ე ბ ა პ ი რ ვ ე ლ ი

ანტონას ეზო. მარცხნით. ისლით დახურულ სახლის წინ, სიღრმეში დიდი ხე, რომლის ძირთან დასაჯდომი ქვებია. მარცხნით ყორე და წნელის ჭიშკარი. ყორეს გადაღმა სოფლის გზა.

გამოსვლა პირველი

ი ლ ი ა და მ ა ი ა

მ ა ი ა

(სახლის წინ ფოთიარობს. დაინახავს რა ჭიშკართან მომდგარ ილიას. გაექანება ჭიშკრის გასაღებად). ჩემო ბატონო... ჩემო სინათლე! რა კაი დღე გამთენებია!.. მობრძანდი, ჩემო ბატონო! მობრძანდი, შენი ჭირიმე!...

ი ლ ი ა (ყავარჯნებით).

გაგაკვირვე, მათა?..

მ ა ი ა

უფრო გამახარე, ჩემო ბატონო, უფრო გამახარე!.. შენ იხარე ათას წელიწადს!..

ი ლ ი ა (ჯდება ხის ძირას).

არა მკითხავ, მაია, რამ გამომარონია ფეხებდამტვრეულ კაცს ამოდენა გზა?..

მ ა ი ა

რაკი კარგად მყოფს გხედავ, ამბავიც კარგი იქნება, ჩემო ბატონო!

ი ლ ი ა

გული მიწუხს, მაია... გული მიწუხს!..

მ ა ი ა

გული შენს მტერს შეუწუხდა, ჩემო ბატონო!.. რაფომ, რატომ, ჩემო სინათლევე?..

ი ლ ი ა

მა რა იქნება, როცა ყოველ მხრიდან მარტო მწუხარება გესმის!. ყველასაგან მარტო ჩივილს თუ გაიგონებ თავის უსაშველობაზე, თავის გაჭირვებაზე... თავის გამწარებული ცხოვრების ამბავს თუ მოგიყვება, თორემ მხიარულ სიტყვას იშვრიათად თუ ვისმესაგან გაიგონებ... ყველა წუხს, ყველა დადიონებულია, ბედის მომჩივანია... ასე მეჩვენება, თითქოს ქვეყანაზე მწუხარების მეტი არა იყოს-რა... ყველაფერ უხალისო, უფერული, ჩამოზნელებული მეხატება!..

მ ა ი ა

რატომ, ჩემო ბატონო, რატომ, ჩემო სინათლევე?..

ი ლ ი ა

ასეა, ასე, ჩემო მაია!.. შევწუხდი, ვეღარ გავძელი სახლში... ვიფიქრე. რაც რომ გამიჭირდეს, ეზოს გაღმა გადაღმა არც ისე უხალისო ყველაფერი... ეგებ გული გამიხსნას ხალხის დანახვამ... ამან ამაღებინა ხელში ეს ყავარჯნები, გამომარონია ამხელა გზა და მომიყვანა ჩემს მკურნალთან.

მ ა ი ა

ეჰ, ჩემო ბატონო, მწუხარება და გაჭირვება არავის გვაკლია, მაგრამ გულმაგრად უნდა ვიყვეთ მაინც!.. თუ ვიმწუხარეთ, თუ ვიჯავრეთ მარტო, სულ წავხდებით... თქვენ უფრო მეტი გულმაგრობა გმართებთ: ნამყოფი და განათლებული ბრძანდებით... ჩემზე მეტ გამწარებაში და გაჭირვებაში იქნება ვინმე?! მარა, ასე თუ ისე, ვუძლებ...

ვუძლებ, ჩემო სინათლევ!..

ი ლ ი ა

ნეტავი თქვენ!.. მე კი ეს არის, ყოველი იმედის დამკარგველი შევიქნე! უკეთეს ცხოვრებას ვეძებდი და ეს შევიძინე! (ყავარჯნებზე).

მ ა ი ა

იმედდაკარგული მტერი გიმყოფოს, ჩემო ბატონო, მტერი!.. იმედით ვართ ყველა, შენი ჭირიმე, იმედით, თვარა რა ვაგვამლებინებდა!

ი ლ ი ა

იმედი... იმედი...

მ ა ი ა

კი, ჩემო ბატონო, კი!.. იმედი და მასთან მოთმინებაც, შენი ჭირი შემეყაროს!

ი ლ ი ა

იმედი და მასთან მოთმინებაც, აჰ?..

მ ა ი ა

კი, ბატონო, კი! ამით ვუძლებო ჩვენს ცხოვრებას... სხვა რა საშვალეა მოგვენახება... და გვშველის... შენც ასე მოიქეც!.. ბევრი მოგიტმენია, კიდევ მოითმინე და ღმერთი და შენი სალოცავი კარგად გამყოფებს!..

ი ლ ი ა

მაშ ასე, მათა დ მოთმინება და იმედი... მოთმინება და იმედიანად ყოფნა, ა?..

მ ა ი ა

სწორედ!.. რაც გაგვეწყოს, მოვითმინოთ... ვინ იცის, საწინაოდ რა მოგველის!.. დღეს ვწუხვარ, ხვალ ეგებ მხიარული დღე გვითენდებაუ ვინ იცის, ყველაფერი მოსალოდნელია... გულს ნუ გეტეხავთ იმედს ნუ დაგვარგავთ!..

ი ლ ი ა

ეჰ, კარგია, ვისაც ეგ შეუძლია, ჩემო მათა!..

მ ა ი ა

უნდა შევძლოთ, ჩემო სინათლევ!..

ი ლ ი ა

კაი დაგემართოს, მარა ეს შენი იმედები კარგა ხანია მესმის, ჩემო მათა: შენზე იმედაც დიდი მქონია, მოთმინებაც არ დამიკლია, მაგრამ, ა, ისევ ამ ჯოხებით დავდივარ!..

მ ა ი ა

კიდევ მოთმინება, ჩემო სინათლევ!.. კიდევ მოთმინება! ..

ი ლ ი ა

ჰოო!..

მ ა ი ა

ცუდი გაზაფხული გვქონდა, შენ გენაცვალე... ვერაფერსმა ნაყოფმა ვერ იხეირა, ძალა ვერ გამოიტანა დედამიწიდან... თვარა ჩემი ბალახებით რამდენი და რანაირი ავადმყოფი არ მომირჩენია!. აღეს ამბავი ქე მოვითმინოთ, ხვალინდელ დღეზე იმედით ვიყვეთ... ღმერთი უკეთეს გაზაფხულს შეგვასწრებს დ. ყველას შუბლი გაგვეხსნება... ყველას გვესაშვალე და შენც, ჩემო ბატონო, ჩემო სინათლევ?.. ღმერთი ისე არ დაგტოვებს მისგან გაჩენილს!..

ი ლ ი ა

მოვესწრებიო კი .კაი გაზაფხულს?

მ ა ი ა

კი მოვესწრებით!.. ღმერთი ყველაფერს მოგვასწრებს დ ავსაც და კარგსაც, ჩემო ბატონო!..

ი ლ ი ა

ოღონდ იმედით ვიყოთ?!

მ ა ი ა

ოღონდ იმედით ვიყოთ.

ი ლ ი ა

ასე რომ, მათა ჩემო, პირველი წამალი იმედი და მოთმინება ყოფილა, ა?

მ ა ი ა

სწორედ!.. სწორედ!..

ი ლ ი ა

სწორედ რომ ნამდვილი მკურნალი ხარ, მაია!.. თუ შენი ბალახებით ვერ არჩენ, შენი ე
მაგ სიტყვითუ შენია მაგ ნაქვამის კილოთი, უნდა გითხრა, სწორედ კურნავ ჩემისთანა
გულდამწუხარებულს და აი ამიტომაც მიყვარს შენთან მუსაიფი და ამიტომაც არ
შევმცდარვარ, როცა შენკენ გამოვსწიე გულშეწუხებულმა... რომ გამეგონა შენი ეს
საუცოვო მოთმინება და იმედი!.. იცოცხლე, იცოცხლე, მაია! შენი ეგ სიტყვები, მე და
ჩემმა ღმერთმა, ნამდვილი წამალია!.. მაშ ასე, ჩემო კარგო მაია, მოთმინება და იმედი!..
მოთმინება და იმედი!..

მ ა ი ა

კო, ბატონო, კი! კი, შენი ჭირი შემეყაროს!

გამოსვლა მეორე

იგინივე, ტ უ ფ ი ა და ნ ა ტ ა ლ ი ა

ტ უ ფ ი ა

(ჭიშკართან მომდგარი ფიჩხით მხარზე.)

ნატალია, ნატალია, შე დაწყევლილო!.. შე შეჩვენებულო!.. გამომხედე, გამომხედე, შე
თვალდამდგარო!.. მოვკვდი, აღარ ვარ მეტი! გააღე ეს დასაწვავი!..

მ ა ი ა (სახლისკენ)

ნატალია, გახედე, შვილო!.. დედაშენია ჭიშკართან! (ნატალია გამოვარდეგა და
მიირბენს ჭიშკართან გასაღებად!)

ტ უ ფ ი ა

ჩაიკეტებით, სასიკვდილე!.. რა გაქვთ ჩასაკეტავი?.. გავწყდი წელში... მოგესპოთ
სიცოცხლე!

ნ ა ტ ა ლ ი ა

სტუმარია, დედა!

ტ უ ფ ი ა

(ადმოხურულში დაჰყრის ფიჩხს).

უიმე!.. მაპატიეთ უზრდელობა... ასე მხეცურად მოვვარდი... ვერ დაგინახეთ!..

ი ლ ი ა

რა ბოდიშს იხდი, ტუფია?

ტ უ ფ ი ა

თავს ვეღარ ვერევი, ჩემო ბატონო!.. სულ მწუხარებაში. სულ უბედურებაში ყოფნამ გული დაასუსტა, ჩემო ბატონო, და ჭკუაც!..

ი ლ ი ა

რატომ, შე ქალო, მერე?.. დედამთილი აგერ გვერდით გყავს, რომელმაც მაგის საწინააღმდეგო მშვენიერი წამალი იცის!

ტ უ ფ ი ა

რა წამალი, ბატონო? რა წამალი?

ი ლ ი ა

რა და მოთმინება და... მოთმინება და იმედით ყოფნა! ასე არაა მაია?... ა?

მ ა ი ა

კი, ბატონო, კი, მაგრამ მას ვერ ვასწავლე ეს და -რ დავაჯერე!.

ი ლ ი ა

რატომ, რატომ, ტუფია?

ტ უ ფ ი ა

ვაი, ჩემო ბატონო!.. მაგის დასწავლა არ გაგვიძნელებდაუ ჩვენდა უნებურად სულ მოთმინებაში არა ვარო, ბატონო?! მაგრამ რო არფერი გამოდის!.. მოთმინებაც გვეკარგება, ჩემო ბატონო.

ი ლ ი ა

იმედი ხომ გრჩება?

ტ უ ფ ი ა

რისი იმედი, რისი იმედი, ჩემო ბატონო? რისი იმედი მქონდეს?.. ეჰ, მეტსაც

მოვითმენ, ოღონდ კაცი მყავდეს კარგად!

ი ლ ი ა

როგორ, ავათაა ანტონა თუ?

ტ უ ფ ი ა

ავადაა, ბატონო, ავად! ადარა ვარ ჯავრიო! ეს ერთი ხანია ცუდად გრძნობს თავს... ჩემ გონებაზე აღარ ვარ. რომ რამე უარესი შემთხვევას, რომ დაგვივარდეს, რა გვეშველება, რამ დაგვარჩინოს?! უამისოთ სისაწყლელში ეყრივართ!.. ვინ იქნება ჩვენი გამკითხავი. როენი შემხედვარე, ჩვენი შემწყალე, ჩვენი შემბრალე?!

მ ა ი ა

რატომ ვინ იქნება?.. ღმერთი, შვილო, ღმერთის.

ტ უ ფ ი ა

ღმერთს ჩვენთვის, ეტყობა, არ ცალია...

მ ა ი ა

ჩვენთვისაც მოიცლის... მოიცლის, შვილო!..

ი ლ ი ა

სად არის ახლა ანტონა?

ტ უ ფ ი ა

სად იქნება, ჩემო ბატონო? ყანაშია... სამუშევარში...

ი ლ ი ა

ავადმყოფ კაცს ჟანაში რად უშვებთ, თქვე დალოცვილებო?... უნდა დაასვენოთ!..

ტ უ ფ ი ა

უიმე, ჩემო ბატონო, ჩვენთვის დასვენება ვის გაუგონია!.. მიწას მივებარებით დ აჰ, მაშინ იქნება ჩვენთვის დასვენება!.. სანამ ცოცხალი ვარო, რა დაგვასვენებს!.. ამდენი სამუშევარია, ამდენი საქნარი... სად შეგვიძლია დასვენებაზე ვიფიქროო!.. წელზე ფეხს ვიდგამო, მაინც გაჯახირებაში ვარო, დასვენებაზე ფიქრს რომ მივეცეო, სულ არ ამოვწყდებით? ჩემი დასვენება მიწაში იქნება, ჩემო ბატონო, მიწაში!..

გამოსვლა მესამე

ივინივე და ა მ ი რ ა ნ ა

ტ უ ფ ი ა (ამირანას).

უიმე, ეს ახლა მოდის!!

ა მ ი რ ა ნ ა

(მოხუცებული, ჯობით ხელში. წალდი წელში აქვს გარჭობილი).

დილა მშვიდობისა... დილა მშვიდობისა, ბატონო ილია! დილა მშვიდობისა, ტუფია!

ი ლ ი ა

ამირანას გაუმარჯოს!.. გაუმარჯოს ამირანას!

ტ უ ფ ი ა

შე კაცო, მე ყანაში მეგონე ანტონასთან, შენ კი...

ა მ ი რ ა ნ ა

აბა, აბა!.. მოხმარებას შევპირდი, მარა ამ დილას ამბავი მომიტანეს დ მთაში პაწია ყანა მაქვს დ საქონელს გადაუჭამიაო... წვევდი დასახედავად... ნეტავი არ მენახა! ყანა სულ გოუთხრებია ვილაც სულწაწყმენდილის საქონელს!.. ვერ გევიგე, ვისი ყოფილა... გევიგებ კი... უნდა გევიგო!.. აბა, კაცის ასე ამოგდება შეიძლება?! რამ უნდა დამარჩინოს?.. ის იყო ჩემი იმედი, ჩემი საცხოვრებელი!.. თვარა უსათუოდ მოვეხმარებოდი, უსათუოდ!..

ტ უ ფ ი ა

როდი შეგაწუხებდი, ამირანა, მარა რა ვქნა: კაცი უღონოთაა, ვისაც ვთხოვე დარ გეცალიაო... სამარგლავი კი დაგვიგვიანდა... ვედარაფერი გავაწყვეთ!..

ა მ ი რ ა ნ ა

უსათუოდ, უსათუოდ მოვეხმარების. კარგად ვერც მე ვარ, მარა... რა ვქნა!.. უსათუოდ მოვეხმარები!..

ტ უ ფ ი ა

ძალიან დაგიმადლი, ამირანა, მეტი აღარ შეიძლება!..

ი ლ ი ა

ტუფია, თუ ქალი ხარ, მე ნუ მომერიდები, შენს საქნარს მიხედე!..
მე რომ აქ ასე ვზივარ, ესეც დიდად სასიამოვნოა ჩემთვის... მერე კიდეც, აგერ მე და
ამირანაც წევიმუსაიფებთ...

ტ უ ფ ი ა

უკაცრავად, ჩემო ბატონო, უკაცრავად!.. შედის სახლში.

ი ლ ი ა

აბა, კიდეც ყოჩაღად ყოფილხარ, ამირანა... შენს სამუშევარსაც ასწრებ და სხვასაც
ეხმარები!..

ა მ ი რ ა ნ ა

თავს ვეძალები, შენი ჭირი შემეყაროს! თავს ვეძალები, თვარა ჩემი ხნის ადამიანს
რადა მუშაობა უნდა შემემლოს!.. თავს ვეძალები!

ი ლ ი ა

რამდენი წლისა იქნები, ამირანა?

ა მ ი რ ა ნ ა

მე?.. თუ მეტისა არა, ოთხმოცის უსათუოდ ვარ, შენი ჭირი შემეყაროს!..

ი ლ ი ა

და მუშაობ კიდეც?

ა მ ი რ ა ნ ა

აბა, რა ვქნა?! ვინაა შემხედვარე? ვინაა გამკითხავი, შენი ჭირი შემეყაროს!..

ი ლ ი ა

ბედნიერი კაცი ხარ, ამირანა!

ა მ ი რ ა ნ ა

რითი, შენი ჭირი შემეყაროს?.. ა?!. რითი უნდა ვიყო ბედნიერი

ი ლ ი ა

ასე ყოჩაღად ხარ...

ა მ ი რ ა ნ ა

ყოჩადად, შენი ჭირი შემეყაროს?! აჰ!.. ერთობ მომერია, ჩემ ბატონო, ხნოვანებაც...
ლონემაც მისუსტა და ამასთან დიდ, დიდ შევიწროებაში ვიმყოფები... რამდენჯერ
გავაპირე შენთან მოსვლა... რჩევა მეკითხა შენთვის... გზაზე დაგეყენებიე...

ი ლ ი ა

მერე?

ა მ ი რ ა ნ ა

ვერ მოვბედე... ვერ შეგაწუხე, შენი ჭირი შემეყაროს!

ი ლ ი ა

ეჰ, ამირანა, არა გრცხვენია?

ა მ ი რ ა ნ ა

ახლა კი აგერ ბძანდები და ახლა კი მოგახსენებ და უნდა დამარიგო... უნდა მირჩიო...
რა ვქნა? რავა მოვიქცე?

ი ლ ი ა

რა ამბავია? რაშია საქმე?

ა მ ი რ ა ნ ა

რაშია და შვილებმა რომ ასე მომიძულეს და ასე მიმატოვეს და მიმივიწიეს... ასე
საცოდავად რომ მიმაყრუეს... შეიძლება ასე?! შენ ბრძანებ, რომ ბედნიერი კაცი ხარო...
ბედნიერი კი არა, ჩემისთანა საცოდავად თუა კიდევ ვინმე, არ ვიცი, არ ვიცი, შენი
ჭირი შემეყაროს!.. ამ ხნის ადამიანი ასე საცოდავად მიმატოვეს, ჩემსას აღარაფერს
თხოულობენ!.. გადავარდნენ ასე უგზო-უკვლოდ!.. აღარც ოჯახი აგონდებათ, აღარც
მე... ცოლხალი ვარ, მკვდარი ვარ, სულ რომ არ თხოულობენ, შეიძლება ასეთი ამბავი?
აქვთ ამას ნება, შენი ჭირი მეყაროს? გამაგებიე, ჩემო ბატონო, არის ასეთი კანონი,
ნებას აძლევდეს მათ ასე მომექცენ? ასე მიმივიწიყონ ამ ხნის კაცი?.. რა უნდა ვქნა, შენი
ჭირი შემეყაროს, ჩემი ხნის ადამიანმა, რა? აძლევს კანონი ამის ნებას, ასე
შეუბრალებლად მომექცნენ? ეს გამაგებინე, შენი ჭირი შემეყაროს! ასე რომ
დაცანცალობენ, ვინ იცის სად, და მე კი უკანასკნელ გაჭირვებაში ვყევარ...

ი ლ ი ა

რას აპირობ მერე, ამირან?

ა მ ი რ ა ნ ა

რასა და უნდა ვეახლო მთავრობას. მთავრობამ მომიდენოს შვილები ჩემს ოჯახში და იყვნენ ჩემს სიკვდილამდე, მერე კი რავარც უნდათ, ისე ქნან! სიკვდილამდინ კი მომხედონ. აბა რა ვქნა, შენი ჭირი შემეყაროს, რა ვქნა, ჩემი ხნის ადამიანმა? შენ უნდა დამარიგო, რარიგად მოვიქცე, რა გზას დავადგე, რომ მთავრობას ისიხი აქ მოვაყვანით, მთავრობამ რომ ერთი კარგად შეუცაცხანოს და ფეთება მისცეს, რომ ასე უგულოდ ეკიდებიან ჩემი ხნის ადამიანს! კი, ასე მინდა ვქნა და შენ უნდა დამაყენო გზაზე, შენი ჭირი შემეყაროს! ჰმ, გოუტკბათ ქალაქის ცხოვრება... თეთრ პურზე ბრძანდებიან და მე კი ცხელი ჭადი სანატრელი მაქვს, შენი ჭირი შემეყაროს! უნდა მოვიყვანო, აბა, რა ვქნა, შენი ჭირი შემეყაროს, ჩემი ხნის ადამიანმა?

ი ლ ი ა

ეჰ, ამირანა, დამიჯერე, თეთრ პურზე უსათუოდ არ არიან შენი შვილები ქალაქში. ვაი თუ ისინი შენზე უფრო მეტ გაჭირვებაში იყვნენ! დარწმუნებულიც ვარ, უსათუოდ ასე იქნება! თეთრი პურის კი არა, შავი პურის ლუკმის შოვნა ქალაქ ადგილას, შენ არც კი იცი, რა ძნელი საშოვარია, ჩემო ამირანა!.. აი, ჩემიანებსაც შენსავით ეგონათ, მეც ბევრი საყვედურები გამიგონია მათგან იმ დროს, როცა მე გაჭირვებულ ცხოვრებას ვებრძოდი... მინდოდა, ჩემთვისაც და სხვებისთვისაც უკეთესები შემემინა, მაგრამ, ა, ხომ ხედავ, რა შევიძინე: დამტვრეული გულსაკლავად, ყველას შესაწუხებლად ვაგდივარ ყმაწვილი კაცი და, ვინ იცის, რა ხანს ვეგდები კიდევ ასე!.. გაჭირვება თან სდევს, ჩემო ამირანა, ყველას, გაჭირვებამ გადააგდო შენი შვილები თავიანთ ეზოს გადაღმა დამერწმუნე, ისინი შენზე მეტ გამწარებაში თუ არიან, თორემ დალხინებასთან კარგა დაშორებული იქნებიან უსათუოდ! ნუ უსაყვედურებ შენს შვილებს, ჩემო ამირანა: იმათ ის გაჭირვება დააწანწალებთ ქალაქის ქუჩებში ლუკმა-პურის საძებნელად... კი, ჩემო ამირანა, კი!..

ა მ ი რ ა ნ ა

აბა, მე რა ვქნა, შენი ჭირი შემეყაროს? რა ვქნა? ასე ვიყო?

ი ლ ი ა

რას იზამ, ჩემო ამირანა! გეუბნები, ყველა გაჭირვებაში ვართ, ყველას თავთავის გაჭირვება თან გვახლავს და, ჩვენდა საუბედუროდ ჯერჯერობით ჩვენს გაჭირვებას ჩვენ ჩვენი ძალ-ღონით უნდა ვეჭიდოთ, ჩვენი საკუთარი ძალ-ღონით ვებრძოლო!

ამირანა

თუ აღარ შემიდლია, შენი ჭირი შემეყაროს, მაშინ? ადარა მაქვს არც ღონე და აღარც ძალა, მაშინ? მაშინ რა ვქნა, შენი ჭირი შემეყაროს, რა ვქნა ჩემი ხნის ადამიანმა, ა?.. თუ არ შემიდლია? არავინ უნდა მომხედოს? ყველამ უნდა წამიყროს?

ი ლ ი ა

ოჰ, ეგ კარგ კითხვას იძლევი, ჩემო ამირანა, კარგსა და მაგარ კითხვას იძლევი, ამირანა!

ამირანა

ჰო, რა ვქნა, რა... როცა აღარც ღონეა და აღარც ძალა მაქვს... (ირცინის) ა, მაგარ კითხვას ვიძლევი, შენი ჭირი შემეყაროს?!

ილია

სწორედ, კარგ და მაგარ კითხვას იძლევი... ყველასთვის საგულისხმიერო კითხვას იძლევი, ჩემო ამირანა!

ამირანა

მერე, რა პასუხს მომცემ, შენი ჭირი შემეყაროს, ა?.. რა პასუხს მომცემ, ა? .

გამოსვლა მეოთხე

იგინივე და პ ა ტ ა რ ა ბ ი ჭ ი , ღობეზე გადმომდგარი,
მერე ნ ა ტ ა ლ ი ა

პ ა ტ ა რ ა ბ ი ჭ ი იძახის

ნატალია!.. ნატალია!..

ილია

ვიდაცა იძახის!

ა მ ი რ ა ნ ა

ვინ ხარ, ბაბუ, ვინ?

ბ ი ჭ ი

ნატალია! ნატალია!

ი ლ ი ა

რაღაც ამბავი უნდა იყოს, ისეთნაირად იძახის ეს ბოვში!

ამირანა

(კარებისკენ მიდის).

ნატალია, ვილაც ბოვში იძახის, გამეიხედუ!

ნ ა ტ ა ლ ი ა

(გამოდის სახლიდან).

ვინ არი?

ა მ ი რ ა ნ ა

ბოვშია ვილაცა... (ნატალია მიდის ჭიშკართან, ილიას) ა, მაგარ კითხვას ვიძლევი, ა, შენი ჭირი შემეყაროს?!

ნ ა ტ ა ლ ი ა ! (შემკვივლებს)

უიმე! უიმე! (გავარდება ჭიშკარში და გარბის კივილით)

ი ლ ი ა

რა ამბავია? რა იყო?

ა მ ი რ ა ნ ა

(მიიჩქარის პიშკრისაკენ).

რა ამბავია? რა იყო, ბოშო? ნატალია, რა იყო?

გამოსვლა მეხუთე

იგინივე, ტ უ ფ ი ა , შემდეგ მ ა ი ა

ტ უ ფ ი ა

(კარებთან მომდგარი).

რა ამბავია, ამირანა? რა იყო? ნატალია რა იქნა?

ა მ ი რ ა ნ ა

ბოვში იყო ვილაცასი... რაღაც ამბავი მეიტანა უთუოდ. ნატალიამ ერთი იკვილა და გავარდა იქით, ქვეითკენ!

მ ა ი ა

(გამოვარდება შემინებული).

ქვეითკენ გადავარდაო?

ტ უ ფ ი ა

მიშველეთ! ჩვენს თავზე ალბათ უბედურებაა! უჩათუოდ საწყალ კაცს რაღაც შეემთხვა! (მათიას). მიხედეთ აქაურობას: ჩვენ თავზე რაღაც უბედურებაა! მიშველეთ! მიშველეთ!

(გარბის გამწარებული).

მ ა ი ა

რა ამბავია? რა არი? რა მოხდა, რა?

ი ლ ი ა

ვედარაფერი გევიგე!.. ვიღაცას ბოვში იყო, რაღაც ამბავი მოიტანა, ალბათ ანტონას შესახებ.

მაია

უიმე! მიშველეთ! მიშველეთ!.. იმ გაჭირვებულს უთუოდ რაღაც მოუვიდა... მომკალით!

ა მ ი რ ა ნ ა

ბოვში მოადგა ღობეზეუ ვერ გევიგე, ნატალიას უთხრა რაღაცაუ

მ ა ი ა

ჩვენს თავზე უბედურებაა! უბედურებაა უსათუოდ!
(გარბის ჭიშკრისკენ).

ტ უ ფ ი ა (ისმის ხმა).

მიშველეთ, მიშველეთ!

გამოსვლა მეექვსე

იგინივე, ანტონა (რამდენსამე კაცს საკაციით შემოაქვს) ტ უ ფ ი ა , პ ა ვ ლ ი ა ,
ნ ა ტ ა ლ ი ა , ვ ა ს ი ლ ა , ლ ო მ ი ნ ა , ს ი მ ო ნ ა , რ ო მ ა ნ ო ზ ა , თ ე ბ რ ო ლ ე

მ ა ი ა

(რა დაინახავს მოსულს).

მომკალით! მომკალით! გამათავეთ ახლავე! შვილო, შვილო... რას ხედავს ჩემი დასამიწებელი თვალები, რას, რას?

ტ უ ფ ი ა (უკან მოსდევს).

მიშველეთ! მიშველეთ! მიშველეთ!

პ ა ვ ლ ი ა

მოითმინეთ, მოითმინეთ, ბატონო... რო არაფერი უჭირს საამისოდ მოითმინეთ!

ტ უ ფ ი ა

მიშველეთ!

მ ა ი ა

მომკალით, მომკალით ყველამ! შვილო, შვილო ანტონა! (ნატალია ტირილით მოსდევს უკან. ავადმყოფი შეაქვთ სახლში.

ა მ ი რ ა ნ ა

ოჰ, ზემო ანტონა... ჩემო ანტონა! ოჰ, ოჰ, ოჰ!

(ეზოში ყოველმხრიდან შემორბიან გლეხები. მამაკაცები და დედაკაცები. ზოგი სახლში შედის, ზოგი იქვე ეზოში ჯგუფებშია, ყველანი გაფაციცებით კითხულობენ: მმოკვდა, მოკვდა?ნ).

ა მ ი რ ა ნ ა

ოჰ, ჩემო ანტონა!

პ ა ვ ლ ი ა

(გამოდის სახლიდან. სახლის წინ კარებთან შეჯგუფულ გლეხებს).

ნუ მოიყრით ასე თავს... უტიეთ, ჰაერი შევიდეს სახლში... ნუ მოგუდავთ, უიმისოთაც უჭირს საწყალს!

ა მ ი რ ა ნ ა (პავლიას).

უჭირს ვითომ, შენი ჭირი შემეყაროს? ა?

პ ა ვ ლ ი ა

უჭირს და არა, შე დალოცვილო! კაცი სიკვდილზეა მიმდგარი...

ა მ ი რ ა ნ ა

ოჰ, ჩემო ანტონა... ჩემო ანტონა!

ი ლ ი ა

რა იყო? რა დეემართა, პავლია?

პ ა ვ ლ ი ა

(გარს ახვევია გლეხები)

ჩემს გვერდით პატარა ყანა რო აქვს მაგას, იქ მუშაობდა: ქე ვიცოდი, რომ კარგად ვერ იყო... გუშინაც ავადმყოფობას ჩიოდა... თვალი მისკენ მეჭირა, არ ვიცი, რატომ. გევიხედე ერთი და ის იყო... ე კაციც უცბათ, თითქო ბალახი მოცელესო, წეიქცა. მივაყვირე, ხმას არ იძლევა. მაშინათვე გადავარდი, მივარდი: რას ნახავ: მკვდარია, მკვდარი კაცი აგდია! გადაუძახე, იქვე ბიჭები მუშაობდნენ, მოვარდნენ, ავსწიეთ და წამევიღეთ ცოცხალ-მკვდარი ადამიანი...

ვ ა ს ი ლ ა

ნამეტნავად ცუდადაა საწყალი! არ ვიცი, რავა იქნება მაგის ხაქმე

ა მ ი რ ა ნ ა

ოჰ, ჩემო ანტონა!

ლ ო მ ი ნ ა

(სახლიდან გამოსული).

ბატონო ილია, შებრძანდით... ერთი დახედეთ... ეგებ რჩევა რამე მისცეთ... არავინ იცის, რა ქნას, ყველა დაბნეულია... საწყალი კაცი არ შემოაკვდეთ მაგ უბედურებს... შებრძანდით შებრძანდით ერთი!

პ ა ვ ლ ი ა

შებრძანდით, შებრძანდით! ეგებ რამე ურჩიოთ, თვარა მარტო მაგათი ქაქანით საცოდავს რა უნდა ეშველოს! შებრძანდით, ბატონო! (ილია შედის სახლში).

ტ უ ფ ი ა ს ხ მ ა

მიშველეთ!. მიშველეთ!.. მიშველეთ!..

ვ ა ს ი ლ ა

რა ეშველება მაგ საცოდავს... რა ეშველება?

ა მ ი რ ა ნ ა

ოჰ, ჩემო ანტონა! ჩემო ანტონა!

პ ა ვ ლ ი ა

ბატონო, თუ ყველამ მარტო ვიძახეთ, რა ეშველება, რა ეშველებაო და ლაპარაკით გავათავეთ საქმე დ მართლა რომ აღარაფერი ეშველება და ეს კაციც შემოგვაკვდება ხელში და ის იქნება! ასე გაჩერება არ შეიძლება... ექიმი ჩვენთვის არაა და ფერშალი... ჩვენვე უნდა შევეცადოთ... ვისაც რა შეუძლია... სიმონია, გადირბინე, ბიჭო, გადირბინე ერთი ხელათ ნიკოსთან! გააგებინე ამბავი... გთხოვენ, გადმოხმანდეთ-თქვა... განათლებული და ნაყურები ადამიანია დ ეგებ რამენაირად უშველოს საწყაღს!

ვ ა ს ი ლ ა

ის თვითონ გაჩდება აქ, რავარც კი გეიგებს ამბავს... თვითონ გაჩდება!..

პ ა ვ ლ ი ა

კი, მარა... დაჩქარება ჯობია! მალე, მალე, თუ კაცი ხარ!..

ს ი მ ო ნ ა

ახლავე, ახლავე! (გარბის).

ლ ო მ ი ნ ა

ე ქალები რომ გაჩერებულან, სეირს უყურებენ დალოცვილები, თუ რავაა... გამოულოცონ მაინც, ვინ იცის, ეგებ. ქე ეშველოს, ეშადავათოს!

რ ო მ ა ნ ო ზ ა

მართალია!. მართალია!. ყოველნაირი საშვალეა უნდა იხმაროთ, რავა შეიძლება! დროით უნდა მიშველება!

ლ ო მ ი ნ ა

(მივა კარებთან).

თებროლე, თებროლე, გამობრძანდი აქეთ!

თ ე ბ რ ო ლ ე

(ხნიერი დედაკაცი გამოდის სახლიდან)

რა გნებავთ?

პ ა ვ ლ ი ა

თქვე დალოცვილებო, რომ შემორტყმინარო ამ საცოდავ კაცს, სერს უყურებთ თუ?

თ ე ბ რ ო ლ ე

რა ვქნათ, ბატონო, დაგვარიგე, შენი ჭირიმე!

პ ა ვ ლ ი ა

რავა რა ქნათ, შე ქალო! ასე რავა დეიბენით ყველა: გამოულოცეთ, შე დალოცვილო, ეგებ ეშველოს რამე! ნუ, ნუ გაჩერებულხართ, თუ ღმერთი გწამთ!

თ ე ბ რ ო ლ ე

კი, ბატონო! კი, ბატონო! თუკი ინებებენ, ახლავე გამოულოცავთ, ჩემო ბატონო!

პ ა ვ ლ ი ა

იმათ რაღას ეკითხებით... ეს თქვენ უნდა ქნათ და აბა ჰე!.. აბა ჰე!.. დროს ნულა კარგავთ!.. შეუდექით, შეუდექით, ეგებ ეშადავათოს საწყალს! აბა ჰე, აბა ჰე!

თ ე ბ რ ო ლ ე

ახლავე, ჩემო ბატონო! (შედის სახლში).

გამოსვლა მეშვიდე

იგინივე და ნ ი კ ო

ლ ო მ ი ნ ა

ნიკოც აგერ მობრძანდება!

ვ ა ს ი ლ ა

აკი ვთქვი, უსათუოდ აქ გაჩნდება ახლავე-თქვა!

ნ ი კ ო

გამარჯობათ! გამარჯობათ თქვენი!

პ ა ვ ლ ი ა

შენ გადღეგრძელა ღმერთმა, შენ რომ ჩვენისთანა საწყალი კაცი გებრალეზა და გეცოდება! შენ გადღეგრძელა უფალმა!

ნ ი კ ო

ეს რა მოუვიდა საწყალ ანტონას? როგორ არის ახლა?

ლ ო მ ი ნ ა

თქვენი მტერი იქნა ისე, ის რომ არის! მკვდარივით აგდია საცოდავი!

ტ უ ფ ი ა ს ხ მ ა

მიშველეთ! მიშველეთ! მიშველეთ!

გამოსვლა მერვე

იგინივე, ს ე რ ა პ ი ო ნ დ ა ი ლ ი ა, გამოდიან სახლიდან.

ს ე რ ა პ ი ო ნ

(სახლიდან გამოდის, ნიკოსს)

მოითმინეთ, ბატონო! ცოტათი მოითმინეთ!.. გამოლოცვას გაათავებენ ახლავე დედაკაცები.

ნიკო (შეჩერდება)

კეთილი, კეთილი.

პ ა ვ ლ ი ა

(სახლიდან გამომავალ ილიას)

რავა ატყობთ, ბატონო ილია, ა?

ი ლ ი ა

ცუდათაა საწყალი... ცუდათაა.

ა მ ი რ ა ნ ა

ოჰ, ჩემო ანტონა! ჩემო ანტონა!

ნ ი კ ო

საწყალი კაცი, რა მოუვიდა ასეთი უბედურს?

ვ ა ს ი ლ ა

ანტონა ანტონაა და ამდენ სულს რა ეშველება? მუშა კაცის ასეთ დროს წაქცევა... ამდენი სამუშევარი, ამდენი საქნარი, ყველაფერი უნდა გაოხრდეს, ეს ოჯახის ამოგდებაა ნამდვილი!

პ ა ვ ლ ი ა

რატომ, შე კაცო, რატომ უნდა გაოხრდეს? ნუ გავაოხრებთ, ბრმები ხომ არა ვართ, ხომ ყველა ვხედავთ, რა ყოფაში ჩავარდა ჩვენი მეზობელი? ყველა წვევებმარებით, ყველა შევუდგებით და შევეწევით!.. სიკვდილით ღმერთმა ნურაფერი გაუჭიროთ და სხვებზე ყველა ხელს შევუწყობთ. რატომ გავაოხრებინებო! ჩვენს თავზეც უნდა ვიფიქროთ. დღეს ანტონას ასე მოუვიდა, ხვალ შეიძლება მეც ასე შემემთხვეს, შენც, ერთმანეთს უნდა მივხედოთ და კიდევ მივხედავთ, კი, კი!

ნ ი კ ო

უსათუოდ, უსათუოდ!

ი ლ ი ა

კარგი დაგემაროხ, პავლია, თუკი ასე მოიქცევით... კარგი დაგემართოს!

ბ მ ე ბ ი

რასაკვირველია, რასაკვირველია, ყველა წვევებმარებით!

ა მ ი რ ა ნ ა

კი, კი! ყველა, ყველა!

ლ ო მ ი ნ ა

ამ წუთისოფლის გაჭირვებას, ბატონო, ჩვენც ვხვდებით, რომ ერთმანეთს თუ გვეიტანთ, თვარა ისე სხვებზე ვერას გავხვდებით.

ნ ი კ ო

რასაკვირველია, რასაკვირველია, ლომინა ჩემო, ეგ ნამდვილი სიტყვაა...

ი ლ ი ა

რომელიც საქმედ უნდა იქცეს, საქმედ იქცეს!..

ს ე რ ა პ ი ო ნ (ნიკოს).

მოზმანდით, ბატონო! (ნიკო შედის სახლში).

პ ა ვ ლ ი ა

ყველამ უნდა გვევიზიაროთ ჩვენი მეზობლის გასაჭირი... ყველამ!

ხ მ ე ბ ი

კი, კი!

ა მ ი რ ა ნ ა

ყველამ, ყველამ!

ი ლ ი ა

შენც, ამირანა?

ა მ ი რ ა ნ ა

მეცუ მეც, შენი ჭირი შემეყაროს, მეც, მეც!

ი ლ ი ა (იციანის).

ყოჩად, ყოჩად, ამირანა!

ა მ ი რ ა ნ ა

აბა, რავა ვქნა, შენი ჭირი შემეყაროს? სანამ ცოცხალი ვარ, ვერ ჩამოვშორდები ჩემს მეზობლებს ეერც ჭირში და ვერც ლხინში. ვერა, შენი ჭირი შემეყაროს, ვერ ჩამოვშორდები!

გ ა ს ი ლ ა

ჩამოგვშორდები დ ჩვენც ჩამოგვშორდებით.

ა მ ი რ ა ნ ა

ვერა, ვერ ჩამოგვშორდებიო, ვერა, თქვენი ჩირი შეგვეწიოს!

ხ მ ე ბ ი

ასე უნდა, ამირანა, ასე, ასე! (იციანთან).

პ ა ვ ლ ი ა

ბატონო ილია, რატომ გეეჭვებათ ჩვენი ნათქვამი, რომ ამ ჩვენი მეზობლის გასაჭირს გევიზიარებთ და შევეფარებით?

ი ლ ი ა

რატომ? მიტომ, ჩემო პავლია, ხომ ხშირად სიტყვა რჩება და საქმედ არა თუ არ იქცევა, სულ სხვანაირადაც მიიმართება.

პ ა ვ ლ ი ა

არა, ბატონო ილია, არა! აგერ ყველა ვამბობთ და ყველა კიდევ ავასრულებთ ჩვენს ნათქვამს, ყველა შევეფარებით ანტონას, ყველა გევიზიარებთ ჩვენი მეზობლის ოჯახის გასაჭირს! ჭკუა ჩვენც უნდა ვისწავლოთ, ბატონო, დროა!

ბ მ ე ბ ი

კი, კი, კი?

ი ლ ი ა

ღმერთმა ქნას, ღმერთმა ქნას!

პ ა ვ ლ ი ა

ა, ნახავთ თუ ასე არ იქნება!

ი ლ ი ა

ვნახავთ, ჩემო პავლია, ვნახავთ. ყოველ კეთილს შევსწრებოდეთ!

გამოსვლა მეცხრე

იგინივე და ს ე რ ა პ ი ო ნ ი

ლ ო მ ი ნ ა

(სერაპიონს, რომელიც ის იყო სახლიდან გამოვიდა და რამდენიმე გლახს გადმოხურულში ელაპარაკეოდა).

რაო, რას აპირებენო?

ს ე რ ა პ ი ო ნ

გადალოცვას აპირებენ.

პ ა ვ ლ ი ა

რას აპირებენო? გადალოცვას?

ს ე რ ა პ ი ო ნ

ჰო, გადალოცვას.

პ ა ვ ლ ი ა

ვ ი ნ ?

ს ე რ ა პ ი ო ნ

ვინა და ტუფიაუ

ბ მ ე ბ ი

(მოშორებით რომ იდგნენ).

გადალოცვას აპირებენ?

ს ე რ ა პ ი ო ნ

ჰო, ტუფია აპირებს გადალოცვას.

ვ ა ს ი ლ ა

მართლა გადალოცვას აპირებენ, ბატონო?

ნ ი კ ო

ჰო... ისე, როგორც ეს იცით ხოლმე... ტუფიაც აპირებს გადალოცვას.

ლ ო მ ი ნ ა

სით ულოცავს?

ხ მ ე ბ ი

სით ულოცავს?

ს ე რ ა პ ი ო ნ

სით გოდოულოცავს? ზევით ხომ არ შეუდგება იმ შეღმართს? ქვეითკენ წავა, აბა, სით უნდა წავიდეს?..

პ ა ვ ლ ი ა

ქვეითკენ?

ს ე რ ა პ ი ო ნ

ჰო, ქვეითკენ.

პ ა ვ ლ ი ა

რატომ ქვეითკენ უსათუოდ?

ს ე ფ ე გ ა ც ხ ა რ ე ბ ი თ

რატომ და იქით წასვლა უფრო მოსახერხებელიცაა... და ამონაყოლიც იქიდანაა...

ლ ო მ ი ნ ა

ზევითკენ წევიდეს!

ვ ა ს ი ლ ა

კი, ზევითკენ წევიდეს!

რ ო მ ა ნ ო ზ ა

უთქვამს იმ ადამიანს, სით უნდა გოდოულოცოს და კიდევ იქით გოდოულოცავს, თქვენ არ გეკითხებიან! რომ დაობთ, დოუშლით ახლა იქით წასვლას, სითაც უნდა, თუ?

პ ა ვ ლ ი ა

დოუშლი, აბა, არ დოუშლი?

რ ო მ ა ნ ო ზ ა

რავა დოუშლის. ერთი შენ კიდევ!

პ ა ვ ლ ი ა

რავა და კარგად!

რომანოზა

რა ძალა გაქვს ამისთანა, შე კაცო?

პავლია

ეს მე ვიცი!

ლომინა (რომანოზას).

თქვენკენ რომ არ მოდის, იმიტომ იჩაჩები მაგგვარად... აგერ გეუბნებით, ქვეითკენ ვერ გოდოულოცავს.

პავლია

ვერა, ვერა!

სერაპიონ

რატომ ვითომ, რატომ? მიზეზი რა არი?

პავლია

რაში დაგჭირდათ ახლა ეს გადალოცვა? არ გვეყოფა, რაც ჩვენ ყოველ ფეხის გადადგმაზე წინ სიმწარე და ჭირი გვხვდება? რაღა ჩვენკენ დენიან კიდე თავიანთ უბედურებას... რაღა ჩვენკენ გზას ულოცავენ?... ჩვენი მწუხარება არ გვეყოფა თუ? ქვეითკენ არ გოუშვებ გადასალოცავად!.. არა, არა, ტყვილი იმედია!

ამირანა

კი, კი, გვეყოფა ჩვენი უბედურება! ჩვენკენ არ გადავალოცვიებთ!..

ლომინა

ქვეითკენ ვერ წამოვა... არ გოუშვებთ!

ხმები

არ გოუშვებთ, არა, არა!

ნიკო

პავლია, ლომინა, ნურც თქვენ ღელავთ, ნურც სხვებს აღელვებთ. სითაც ურჩევნიათ, იქით გოდოულოცონ. თქვენ იმით არაფერი დაგიშავდებათ... გულმეწუხებულ ჭირისუფალთ კი გულზე მოეშვებათ... დამშვიდდით, დაწყნარდით, თუ კაცი ხართ!

პავლია

არა, არა, ქვეიდენ ვერ გოდულოცავენ, ვერა! ეს ნათქვამია და გათავებული

ლომინა

ვერა, ვერა!

ამირანა

არ გოუშვებთ!

ხმები

არ გოუშვებთ!

ილია (პავლიას)

თქვე კაი კაცებო, ახლა არ იყო, თავს იკლავდით, შეწუხებულ იყავით ამ კაცის მდგომარეობით, ყველა ერთად აცხადებდით, ოჯახის გაჭირვებას გევიზიარებთო... ახლა წინააღმდეგი უხდებით, გადასალოცავად გზას უკრავთ. რა მოხდა ამისთანა, რა იქნა? თქვენი სიტყვა სადდაა?

პავლია

შევეწევით, წევებმარებით... თავის უბედურობას ჩვენსკენ ნუ მოდენიან, ჩვენსკენ გზას ნუ ულოცავენ, ნუ!

ქვეითელები

არ შეიძლება, არა, არა! არ გოუშვებთ!

ამირანა

არ გოუშვებთ, არა, არა!

თქვენ არავინ გეკითხებათ, გოუშვებთ თუ არა! არა, არავინ გეკითხებათ!

სერაპიონ

ვნახავთ, რავა არ გოუშვებთ!

ილია (ნიკოს)

თქვენ ნახავთ, თუ აქ ერთი უცნაურობა არ დატრიალდეს.

პავლია

ფეხი ქვეითკენ არავინ გადმოდგას გადმოსალოცავად, გეიგონეთ ყველამ! (გადადიან ჭიშკარს გადაღმა და ეწყობიან გზაში).

ხ მ ე ბ ი

არავინ, არავინ!

ს ე რ ა პ ი ო ნ

ესენი, ეტყობათ, მართლაც და არ ხუმრობენ... რას სულელობთ, რას, რას სულელობთ თქვენ, ეი!

პ ა ვ ლ ი ა

(გაჯავრებული ჭიშკრისკენ მიდის)

ფეხი არავინ გადმოდგას ქვეითკენ!.. ფეხი, ფეხი, თუ არა...

ს ე რ ა პ ი ო ნ

თუ არა, რა? თუ არა, რა, ბიჭო? რას იმუქრები, შე უსინდისო, შენ?

პ ა ვ ლ ი ა

უსინდისოც ხარ და უარესიც!

ი ლ ი ა

სირცხვილია, პავლია, სირცხვილი, რას ჩადიხარ: არ გრცხვენია?

პ ა ვ ლ ი ა

თავი დამანებე... თავი დამანებე, თვარა ხელახლა მიგამტვრევ მაგ დამტვრეულ ფეხებს! თავი დამანებე, შენ შემეწევი, შენმა სიცოცხლემ, რომ გამიჭირდეს... დიახ!..

ს ე ფ ე

რას ელაპარაკებით მაგ ჭკუა გადამცდართ! რას ელაპარაკებით ამ გადარეულებს!

ლ ო მ ი ნ ა

აბა, გადმოდგით ფეხი, აბა, მაშინ ნახავთ, გადარეული რავარი უნდა

გამოსვლა მეთათე

იგინივე და მ ა ი ა

მ ა ი ა

პავლია, შვილო, რატომ ნებულობ, წვილო? ლოლომინა, ამირანა!

პ ა ვ ლ ი ა

არ შეიძლება, არ: შეიძლება, არა, არა! ქვეითკენ არა, გესმით!..

მ ა ი ა

(ნიკოს და ილიას)

მიშველეთ, მიმკელეთ, განათლებულეხო!

ა მ ი რ ა ნ ა

არ შეიძლება, არ შეიძლება!

ლ ო მ ი ნ ა

არ შეიძლება!

ვ ა ს ი ლ ა

არ შეიძლება!

ხ მ ე ბ ი

არა, არა!

ს ე რ ა კ ი ო ნ

რას ელაპარაკებით ამ გამოტვინებულთ, რას ელაპარაკებით!

რ ა მ დ ე ნ ი მ ე გ ლ ე ხ ი

რადას ელაპარაკებით, რადას ელაპარაკებით?

ს ე ფ ე

ტუფია, წამოდი, წამოდი, ტუფია, ვნახავთ, რავა არ გაგიშვებენ!..

პ ა ვ ლ ი ა

ფეხი არ გადმოდგა, ფეხი, ჰეი!

ს ე რ ა პ ი ო ნ

ვნახავთ რას გაბედავენ, ვნახავთ! (სახლიდან) ტუფია, წამოდი, წამოდი, ტუფია!

ს ე ფ ე

წამოდი, წამოდი, ტუფია, წამოდი!

პ ა ვ ლ ი ა და ქ ვ ე ი თ ე ლ ე ბ ი

ფეხი არავინ გადმოდგათ, ფეხი არ გადმოდგათ!

გამოსპლა მეთერთმეტე

იგინივე და ტ უ ფ ი ა წმინდა სანოლებით თითებზე, გადასალოცავად
გამზადებული. უკახ მისდევენ ნ ა ტ ა ლ ი ა, მ ა ი ა და რამდენიმე დ ე დ ა კ ა ც ი

ტ უ ფ ი ა (ღალადით).

ჩემზე მომდგარ უბედურებას გზა დაგელოცა, კვალმა შენმა იხარა... შენმა სავალმა...
იკმარე ჩემი გაჭირვება!..

პ ა ვ ლ ი ა (ყვირის)

ტუფია, აქეთ ნუ მოდიხარ!

ტ უ ფ ი ა

შემიბრალე... შემიწყალე... შემიცოდე!..

ლ ო მ ი ნ ა

აქეთ არ წამოხვიდე!

ა მ ი რ ა ნ ა

არ წამოხვიდე, არ წამოხვიდე! (ყვირიან სხვებიც).

ს ე რ ა პ ი ო ნ

(უძღვება წინ ტუფიას)

მოდი, მოდი!

ი ლ ი ა

ნახავთ, აქ ერთი უბედურება დატრიალდება!

ნ ი კ ო

დაწყნარდით, დამშვიდდით, რას ჩადიხართ, გონს მოდით!

ს ე ფ ე

მოდით, აბა გაზედონ რამე, გაზედონ რამე!

პ ა ვ ლ ი ა

(ღობიდან კეტს მოგლეჯს).

ფეხი არ გადმოდგათ, ამ კეტით გაგიპოვოთ თავს, თავს გაგიპოვოთ, იცოდეთ! (ყვირიან).

ქ ვ ე ი თ ე ლ ე ბ ი

არ გაგიპოვოთ, არ გაგიპოვოთ, არა!

ს ე რ ა პ ი ო ნ

(ემგერება პავლიას)

იქით, იქით, შე გამოტვინებულო! იქით-მეთქი!

ლ ო მ ი ნ ა

დაჰკარით მაგ მამაძალს კეტი, მაგ მამაძალს კეტი!..

ს ე ფ ე და რ ა მ დ ე ნ ი მ ე გ ლ ე ხ ი

დაჰკარით ამ ვირებს! დაჰკარით გამოტვინებულებს! (საერთო ყვირილი, ორივე ჯგუფის შეჯახება).

პ ა ვ ლ ი ა

კეტი... კეტი... კეტი მაგათ!

ნ ი კ ო

რას ჩადიხართ? რას ჩადიხართ?! შეჩერდით, შეჩერდით! ღმერთო ჩემო, ეს რა ამბავია! შეჩერდით, თუ გწამთ ღმერთი!

ი ლ ი ა

გეიზიარეს მეზობლის გაჭირვება, გეიზიარეს!

ს ე რ ა კ ი ო ნ

(რომელსაც მოხვდა პავლიასაგან მოქნეული კეტი).

მიშველეთ, მიშველეთ!..

ხ მ ე ბ ი

კაცი მოჰკლეს!.. მოჰკლეს კაცი!.. დაჰკარით, დაჰკარით მაგ შეჩვენებულებს!..
დაჰკარით მაგ არაწმინდებს, დაჰკარით, დაჰკარით!

(საერთო ყვირილი, წივილი, შეტაკება, ჯოხებით ცემა)

ნ ი კ ო

ღმერთო ჩემო, ღმერთო ჩემო, რა ამბავია ეს, რა ამბავია? რა ამბავია?.. რა საშინელებაა!

ფარდა

1914 წ.